

Konzultantský posudek na diplomovou práci

Marie Reslové

Postavení ploštěnky horské (*Crenobia alpina*) v trofické síti prameniště

předloženou na Přírodovědecké fakultě UK Praha
k obhajobě akademického titulu Mgr. v navazujícím magisterském oboru Zoologie

Crenobiologie zažívá v poslední době renesanci, která navazuje na průkopnické práce Thienemana, Odumma a Botosaneanu a dalších. Jeden z nejnámějších crenofilních organismů – ploštěnka horská – byl předmětem studia obhajované diplomové práce. Jejím cílem bylo zejména pomocí experimentů rozšířit poznatky o potravním chování, které je dosud jen velmi málo známo. Impulsem k práci byla pozorování velké koncentrace ploštěnek horských místech vývěrů v prameništích.

Práce je postavena na třech typech dat: vlastním jednorázovým kvantitativním vzorkování 15 mikrohabitátů jednoho prameniště, nově vyhodnocených převzatých starších datech z 77 pramenišť a zejména pak na rozsáhlých sériích laboratorních pokusů tvořících těžiště diplomové práce. Pokusy byly jak krátkodobé při sledování útoků na kořist, střednědobé predací a hlavní pokus zaměřený na dlouhodobé přežívání trval 12 měsíců. S ohledem na citlivost druhu na chemismus vody byly všechny pokusy prováděny v termostatu v pravidelně dovážené vodě z originálních horských stanovišť ze kterých pocházela také předkládaná kořist.

Výsledky práce přinesly zajímavé poznatky, které otevírají řadu nových otázek. Jak vysvětlit převahu ploštěnek považovaných tradičně za predátory ve vývěrech pramenišť? Jaké mechanismy vedou k odolnosti larev pošvatek proti predaci ploštěnkami když morfologicky velmi podobné larvy jepic jsou loveny úspěšně? Jak vysvětlit v podstatě negativní vliv krmení na délku života ploštěnek v dlouhodobém pokusu? Je možné že využívají dosud nepředpokládané zdroje živin?

Diplomová práce je zpracována pečlivě a dosti stručně. Je to výhoda i nevýhoda. Kratší text se dobře čte, je přehledný, místy však v metodické části postrádám podrobnější popis použitých postupů a statistických metod. Popisy obrázků a tabulek ve výsledcích jsou někdy zbytečně stručné a čtenář musí údaje dohledávat v textu. Důležité je přiložení všech primárních dat v přílohách. Text obsahuje jen minimum překlepů a chyb z nepozornosti, citace literatury je pečlivě provedená. Výsledný elaborát dle mého názoru dobře splňuje všechny nároky kladené na diplomovou práci.

Přístup studentky k práci byl samostatný a iniciativní. Dokázala kriticky hodnotit rozsah experimentů a vše co nakonec rozběhla úspěšně dokončila. Rozsah získaných dat je velký a diplomová práce proto obsahuje jen nejcennější výběr z celého materiálu.

Diplomová práce obsahující i rozsáhlou rešerši může být v budoucnu dobře využita s ohledem na absenci našich specialistů na ploštěnky. Je škoda, že dlouhodobě nikdo systematicky nenavázal na práci prof. J. Komárka ze této katedry, svého času jednoho z předních světových taxonomů zaměřených na trojvětvené ploštěnky, který popsal i několik dosud platných českých endemitů. Diplomová práce Marie Reslové, společně s její bakalářskou prací obsahující modernizovaný určovací klíč našich ploštěnek, by se mohly po publikování stát impulsem nového zájmu o tuto ekologicky zajímavou skupinu.

Své výsledky studentka již 2x prezentovala na Zoologických dnech formou posterového sdělení.

Diplomovou práci navrhuji hodnotit stupněm výborný.

10.9. 2014, Mgr. Ondřej P. Simon

Oddělení speciální hydrobiologie a ekologie

VÚV T.G.M. Praha